Savon Jääkärin "rauhanesityksen" johdosta

Varmaankaan ei ole liian aikaista, jos ei liene vielä liian myöhäistäkään, alkaa keskustelemaan ja toimimaan siihen suuntaan, että se voimia hyödyttömästi tuhlaava ja yleensä vahingollinen riitaisuus saataisiin poistetuksi sosialistien ja i. w. w.-läisten väliltä, jota viime vuosien ajan on ylläpidetty melkeinpä turhanaikaisen nalkutuksen muodossa — eihän se muutoin katkeruutta ja vihaa synnyttävää riitelemistä olisikaan — jossa pääasiassa jotkut henkilöt ovat kilvotelleet siinä, kuka heistä raskaimmin voisi vastustajaansa lyödä ja sitten kiihotettu joukkoja nuo iskut hyväksymään ja tuomitsemaan vastapuolen takasinlyönnit.

Tosiasia on, että työläisten joukkoliikkeissä on ja tulee olemaan erimielisyyksiä olletikin menettelytapoihin nähden, mutta ne eivät edellytä sitä, että työläisten niiden perusteella pitäisi aina olla sotajalalla keskenään. Mutta, ehdoton tosiasia on myöskin se, että kapitalistit näitä työläisten erimielisyyksiä hyväkseen käyttäen tunkevat provokaattorinsa työläisten keskuuteen kiihottamaan erimielisyydet julkisodaksi, saadakseen työläiset tappelemaan keskenään ja siten hajaannuksen heidän riveissään.

Tämä kapitalistien menettely on vaikuttavin ja tehoisin keino työläisten voimien hajottamiseksi ja heidän joukkonousunsa murskaamiseksi. Sitä ovat hyväkseen käyttäneet kaikkien aikojen vallassaolijat. Niinpä jo Spartacuksen johtamain Rooman orjajoukkojen suuremmoinen kapinayritys pääasiassa tuhottiin vallassaolijain orjajoukkojen keskuuteen kylvämäin sisäisten riitaisuuksien avulla. Samoin on käynyt kautta aikojen aina tähän päivään saakka. Milloin tahansa sorretut työläisjoukot ovat alkaneet kokoamaan voimiaan syöstäkseen sortajat pois niskoiltaan, silloin ovat aina sortajat käyttäneet hyväkseen edellä kerrottua keinoa — ja melkeinpä aina siinä onnistuneet.

Siispä — ettemme olisi kapitalistien aseina itseämme ja luokkaamme vastaan — tehkäämme sovinto ja lopettakaamme ijankaikkinen riitelemisemme kerta kaikkiaan tähän. Jos keskuudessamme on olemassa erimielisyyksiä joihinkin seikkoihin nähden, niin ottakaamme ne yhteisesti oikein läheltä tarkastaaksemme ja me tulemme huomaamaan, että olemme olleet todellakin "toisen asialla" niiden johdosta tapellessamme. Niin turhänpäiväisiltä ne tulevat selväjärkisen tarkastuksen jälestä näyttämään.

Mutta, kun me nyt keskustelemme "rauhanteosta", niin älkäämme sen yhteydessä lähtekö "vanhoja muistelemaan", sillä siinä voisi käydä siten, että saadut iskut alkaisivat kummallakin puolen, vilkkaan mielikuvituksen niitä vielä suurentaessa, tuntua niin verisen kipeiltä, että sen sijaan kun olisi edellytyksiä päästä yhteisymmärrykseen vedämmekin taas kapitalistien heittämästä nuoranpäästä irvissäikenin.

Keskustelkaamme siis asiasta ilman mitään syyttelemisiä kummaltakaan puolelta. Ajatelkaamme, että joskin tietämättämme herrain asialla ollessamme saimme samalla asialla olleilta tovereiltamme aika selkäsaunan, niin tuli siinä annetuksi takasinkin joten siis me olemme kuitit! Tällöin ihan kuin itsestään kääntyy meidän molempien puolien huomio ja **oikeutettu** viha todellista, yhteistä vihollista kohtaan sitä, joka on varsinainen syyllinen siihenkin, että me olemme toisiamme mukiloineet: pettäjäämme, sortajaamme, kapitalistista luokkaa kohtaan. Silloin tulemme iskemään vihollistamme sillä aseella, mikä kulloinkin on lähinnä saatavissa, riitelemättä enää keskenämme siitä, millä tässä ensin lyötäisiin.

Mitä tulee "Savon Jääkärin" esittämiin rauhanehtoihin, jotka hän sitäpaitsi esittää hyväksyttäviksi ennen kuin voidaan edes alkaa rauhasta keskustelemaankaan, niin tuntuu siltä ikäänkuin hän olisikin pitänyt leikkinä koko alkamansa kysymyksen. Nämä hänen ehtonsa — jos kerran tahdotaan olla asiassa vakavasti mukana — voidaan hyvällä syyllä kokonaan sivuuttaa. Huomautan ainoastaan parista kohdasta jotka jo sinänsä osottavat niiden mahdottomuuden.

Ehtojensa toisessa kohdassa "Jääkäri" vaatii, että i. w. w.-läisten on luovuttava kannattamasta kilpailevia unioita. Kun nyt tiedämme, että i. w. w.-läiset eivät kannata muita unioita kuin I. W. W. liittoa, niin tarkoittaa tämä vaatimus siis sitä, että i. w. w.-läisten olisi luovutta järjestöstään ennen kuin voidaan alkaa keskustelu riitaisuuksien lopettamisesta. Se olisi samaa kuin kieltää historialliset tosiasiat. Yhtä hyvällä syyllä voisivat tuplajuulaiset vaatia ehdoissaan sosialistien puolueestaan luopumista — ja siinä sitä sitten oltaisiin! — Samoin "Industrialistin" lakkauttaminen — jonka hän kai lienee erehdyksessä liittänyt niiden luovutusten joukkoon, joita sosialistit tekisivät tuplajuulaisille — on yhtä vähän harkittu esitys kuin edellinenkin, koska hän sitäpaitsi nimenomaan sanoo, että "Industrialisti" ei vahingoita meidän lehtiliikkeitämme.

Näiden esityksien johdosta riittänee, kun huomautan, että eivät hän sosialistit ole esim. osuustoimintaväen kanssa yhteistoimintansa ehdoksi asettaneet näiden liikkeistään luopumista ja lehtiensä lakkauttamista. Näin ei ole tehty, koska se olisi järjetöntä. Ja jos se on järjetöntä tässä tapauksessa, on se sitä yhtä hyvällä syyllä toisessakin. — Ei siis mitään "aluevaltauksia" kummaltakaan puolelta!

Sen sijaan, että koettaisimme pakottaa toisiamme luopumaan siitä, joka meille vakaumuksiemme mukaan on niin tuiki tärkeätä, että se on kuin osa meistä, me voimme aivan yhtä hyvin toimia sovinnossa keskenämme samoin kuin toimimme osuustoimintaväen kanssa. Sosialistit esim. voivat mitään menettämättä antaa kaiken apunsa I. W. W. liiton järjestämistyölle ja käymille lakkotaisteluille ja sen ohessa voimme asiallisesti keskustellen päästä selville siitä, onko tarpeellista ja välttämätöntä pyrkiä sisältäkäsin kasvattamaan ammattiunioita industrialistisiksi unioiksi. Toiselta puolen taas i. w. w.-läiset — myöskin mitään menettämättä — voivat antaa kannatuksensa sos.-puol. vaalitaistelulle ja äänensä puolueen ehdokkaille, sillä viisaampaa mielestäni sittenkin on koettaa saada tuomarin paikalle työväenluokan edustaja, kuin että koota kymmenien tuhansien dollarien rahastoja ostaakseen oikeutta kapitalisteja edustavalta tuomarilta tuplajuulaiselle syytetylle. — Tämä äänestyksysymyskin kyllä selviää ajan, kokemusten ja järkiperäisen keskustelun avulla siten, että lopulta olemme siihen nähdenkin yksimielisiä, tarvitsematta sen enempää siitä riidellä.

Jos taasen haluttaisiin saada virallisempaa yhtenäisyyttä aikaan näiden kahden ryhmän välille, niin mikä estäisi valitsemasta sosialistia I. W. W. liiton toimeenpanevaan komiteaan ja päinvastoin. Silloin molempien puolien toivomukset toisiinsa nähden tulisivat aina virallista tietä myöten huomioonotetuiksi pääsemättä nurkantakaisia teitä kulkien vihollisen palkkalaisten vääristeleminä työläisten keskuudessa katkeruuden aiheuttajiksi.

Siis jos ajattelemme — kuten työläisten vain tuleekin ajatella — että me kaikin kuulumme yhteen ja että meillä kaikilla on yksi ja sama vihollinen, niin riitaisuuksien poistaminen väliltämme yllä kerrotulla tavalla on helpoimpia ja huokeimmin toteutettavissa olevia asioita — ellemme taas lähde jonkun palkkalaisen perässä saivaren tappajiksi.

Yhtenäisyyden keskuuteemme saamiseksi kannustakoon meitä ne esimerkit, joita nykypäivät ovat meille opettaneet. Me olemme nähneet mihin nykyinen valtaluokka voi meidät kulettaa ja meillä teettää kun me olemme erimielisiä ja riitaisia keskenämme. Me olemme nähneet Venäjän tapahtumat ja näemme edelleen, että suurin vaara siellä bolshevikihallituksen kukistumiselle on juuri työväestö itse, joka moniin eri puolueisiin jakautuneina on valmis eri maiden kapitalististen hallitusten ylläpitämänä kuristamaan itseään kurkusta. Niin pitkälle ja niin kavalasti ovat kapitalistit siellä työläisiä onnistuneet pettämään ja kiihottamaan vihamielisiksi toisilleen, että esim. Suomen sosialistiliikkeen huomatuimpia miehiä, Oskari Tokoi, on erehtynyt siinä määrin, että vetoaa muun maailman työläisiin saadakseen heidän tunnustuksensa ja kannatuksensa sille toimenpiteelle, että työläiset ulkovaltain kapitalistien avustuksella sekaantuisivat Venäjän asioihin, kukistaisivat bolshevikihallituksen ja tilalle asettaisivat kapitalististen hallitusten järjestämän "kansanvallan"! Tällaisia esittelee Oskari Tokoi, sen sijaan, että olisi vedonnut kaikkien maiden työläisten apuun, että saataisiin kaikki Venäjän työläiset yhtymään yhtenä kokonaisuutena bolshevikihallituksen taakse, tehdäkseen sen tarpeeksi voimakkaaksi ja kykeneväksi järjestämään Venäjän sekavat asiat. Näin pitkälle voidaan mennä — ja vain siksi, että vuosien riitelemisen jälkeen on alettu nähdä vihollisia toinen toisissaan ja ystäviä vihollisissa.

Ettei täällä taistelujen aikain tullessa — jotka voivat olla hyvinkin lähellä — lyötäisi toisiamme silloin kuin kaikki lyönnit pitäisi sattua viholliseen, niin siksi juuri onkin erikoisen tärkeätä, että esillä olevassa kysymyksessä täysin puolueettomasti käsittelemme asiaa, saadaksemme riitaisuudet väliltämme poistetuksi ja kasvatetuksi yhteenkuuluvaisuustunteen keskuudessamme niin voimakkaaksi, etteivät minkäänlaiset eteensattuvat tilanteet, eivätkä mitkään riitaisuuksien kiihottajat saisi sitä säretyksi. Veljiemme veri Suomesta, Venäjältä ja kaikiltakin Europan verikentiltä huutaa taivaisiin saakka kaikuvan varotushuudon siitä, ettemme koskaan enää missään muodossa erehtyisi luulemaan olevamme toistemme vihollisia, vaan että meillä kaikilla on yksi yhteinen vihollinen, jonka kukistamiseksi meidän on seisottava rintamassa yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta.

V. P.

Sosialistit New Yorkin valtion lainlaatijakunnassa

10 sosialistia 140 repubiikaania ja demokraatia vastassa.

Vuosi 1918 on merkillinen New Yorkin valtion lainlaatijakunnassa sen takia, että tänä vuotena oli ensi kerran huomattavampi määrä sosialistiedustajia saapuvilla. Sosialistiset lainlaatijat August Claessens New York Countyn 17 piiristä ja William M. Feigenbaum Kings Countyn 6 piiristä ovat julaisseet mieltäkiinnittävän kirjasen sosialistien toimista New Yorkin valtion lainlaatijakunnassa vuodelta 1918.

Jo vuodella 1912 oli ensimäinen sosialistinen lainlaatija toveri Herbert M. Merrill Schenectady Countystä New Yorkin valtion lainlaatijakunnan jäsenenä, mutta yksin ollen ei hän voinut saada huomattavampaa aikaan, paitsi sen, että voi esittää lakiehdotuskia ja julaista ne lehdissä, mutta ei voinut vaikuttaa lainlaatijakunnan toimintaan mitään sanottavaa. Kaikesta huolimatta hän oli ensimäinen todellinen työväenedustaja New Yorkin valtion lainlaatijakunnassa. Herbertin valintaa sanoivat vastustajat erehdykseksi, jota ei enää tapahdu.

Syksyn 1915 vaaleissa valittiin kuitenkin toinen sosialisti lainlaatijakuntaan toveri Abraham I. Shiplacoff, Kings Countyn 23 piiristä. Taas huomasivat porvarit että erehdys tapahtui, mutta se korjataan tulevissa vaaleissa. Shiplacoff joutui taas olemaan yksin siis ainoa sosialisti siellä, mutta hän tarrasi tarmolla asioihin käsiksi ja käytti puheoikeuttaan, puhuen ja kirjottaen jokaista porvarien lakia vastaan. Hän otti käytäntöön sellaisen tavan, että piti tarkkaa huolta mitä mikin edustaja puhui ja miten hän suhtautui työväkeä koskeviin kysymyksiin ja sitten kutsui kokouksen omassa vaalipiirissään ja julkaisi tarkasti jokaisen porvarin toimen lainlaatijakunnassa. Seuraus Shiplacoffin toiminnasta oli, että vuoden 1916 vaaleissa hänet lähetettiin suurella äänten enemmistöllä takaisin Albanyyn ja lisäksi toinen sosialisti, toveri Joseph A. Whitehorn, Kings Countyn 14 piiristä seuralaiseksi.

Se oli hämmästys porvaripolitikoitsijoille. Sosialistien edustus nousi puolella lainlaatijakunnassa. Vanhoilliset sanomalehdet eivät oikein tienneet mitä sanoa, mutta kuitenkin yhtyivät vielä entiseen lauluun, että "se oli taas erehdys." Kaksi sosialistia alkoi vuoden 1917 lainlaatijakunnassa työskennellä entistä suuremmalla tarmolla. He eivät vieläkään voineet vaikuttaa mihinkään lakiesityksiin, muutoin kuin puhumalla niitä vastaan ja julkaisemalla yleisölle tiedoksi mitä oli menossa lainlaatijakunnassa. He jatkoivat edelleen Shiplacoffin alottamaa työtä, pitäen tävdellistä luetteloa siitä, mitä mikin lainlaatija teki. Heidän erikoisen tarkastuksensa alaiseksi joutuivat New Yorkin kaupungin edustajat Albanyssa. He vaatiivat julkista asiain käsittelyä ja jokaisen miehen merkitsemään kantansa tärkeimmissä kysymyksissä. Sosialistien tarkotus oli siinä näyttää julkisesti valitsijoille mitä heidän edustajansa tekevät lainlaatijakunnassa ja sitä porvari-edustajat kaikkein vähimmin sallivat.

Kahden sosialistin toiminta lainlaatijakunnassa ja heidän tarkka kirjanpitonsa porvarien toiminnasta tuotti hyviä tuloksia. Yleisissä kokouksissa sosialistit julkasivat, miten porvarit eivät yritäkään täyttää vaalilupauksiaan työväelle edullisten lakien laadinnassa. He näyttivät toteen että useimmat lainlaatijoista eivät edes käy edustunnan kokouksissakaan, jopa sitten tekisivät mitään valitsijainsa suurimman joukon hyväksi.

Toveri Shiplacoff eräässä puheessaan, hauskasti huomautti siitä, miten kipeästi sosialistien tarkka kirjanpito koski muutamiin porvari-edustajiin. Hän sanoi, että kun joku työväelle erittäin tärkeä laki-esitys oli tekeillä ja siitä äänestettiin, niin jokainen niistä porvareista, jotka sattuivat äänestämään esityksen puolesta, tuli hänen luokseen ja sanoi: "Kuules Shiplacoff, merkitsitkö sinä minun äänestykseni oikein?"

Jos kahden sosialistin lainlaadinnassa olo vanhoillisille oli vastenmielinen, niin

kymmenen sosialistin valinta oli heille yllätys.

Syksyn 1917 vaalitaistelussa näyttivät jo porvarit yhdistymisen oireita sosialisteja vastustaakseen. Kings Countyn 23 piirissä, josta Shiplacoff oli valittu kaksi kertaa sosialistien listalla, yhtyivät jo republikaanit ja demokraatit. Heillä oli republikaani ehdokkaana nimellisesti, mutta demokraatit kannattivat sitä täydellisesti, mutta sittenkin Shiplacoff tuli valituksi ja samalla kertaa tuli valituksi toisia sosialisteja, yhteensä kymmenen New Yorkin valtion lainlaatijakuntaan. Se oli vanhoillisille yllätys. Sitä ei voinut enään sanoa erehdykseksi, se oli todellinen näyte sosialistisen aineksen noususta.

V:n 1918 lainlaatijakunnan istunnoissa kymmenen sosialistiedustajaa saivatkin jo toisenlaisen huomion osakseen kuin entiset yksi ja kaksi.

Alussa mainitussa kirjasessa tehdään tarkkaa selkoa sosialistien toiminnasta lainlaatijakunnassa. Siinä selostetaan vanhoillisten menettelytapoja ja paljastetaan heidän tekojaan trustien ja suur-tehtailijain suojelijoina.

Näytteeksi siitä minkälaisia lakitekeleitä porvarit laativat viime lainlaadintakaudella mainitaan kirjassa seuraavat tyypillisinä:

1. Ilmotustaulujen verotuslaki.
2. Laki joka säätää miten hevosia on kengitettävä.
3. Salvettujen narttukoirien veroitus korotettava.
4. Hyljättävä laki, joka suojelee tehdastyöläisiä tulipalon varalta.
5. Korppien tappamista rajottava laki.
6. Määrärahan myöntäminen sitä varten, että lainlaatijat pääsevät juhlaparaadiin New Yorkiin.
7. Naaraspuolisten meri-äyriäisten (Female lobsters) pyydystämistä koskeva laki.
8. Laki, jonka mukaan on rikos pitää kissaa kellotta ja joka oikeuttaa kenen hyvänsä tappamaan kissan, jolla ei ole kelloa kaulassa.

Laki, jonka mukaan äänestäjillä täytyy olla vissi määrä omaisuutta ennenkuin hän saa äänestää verotuskysymyksissä.

Tietysti kaikki sellaiset lait eivät läpäisseet, mutta paljon saman arvoisia lakeja hyväksyttiin.

Jos otamme näytteeksi joitain sosialistien esittämiä lakiesityksiä, niin huomaamme eron:

1. Työpäivän rajottaminen 8-tuntiseksi.
2. Lapsityön poistaminen kokonaan.
3. Koulu-ijän korottaminen 18 vuoteen ja vapaa ruoka ja vaatteet koululapsille.
4. Naistyöläisten suojelemin en.
5. Rajahintain asettaminen ruokatavaroille.
6. Itsehallinto kaupungeille ja kauppaloille.
7. Kaupungille oikeus omistaa kaikki yleishödylliset laitokset, kuten raitiotiet, sähkö-, kaasu- v.m. laitokset.

Sosialistit esittivät kaikkiaan 75 lakiesitystä, jotka eivät tietenkään tulleet laksi, mutta sitä enemmän vaikuttivat yleensä työläisiin, näytteenä siitä, että sosialistit seisovat ohjelmansa takana.

New Yorkin valtion lainlaatijakunnan edustajahuoneessa on 150 edustajaa. Niistä oli vuoden 1918 96 republikaania, joilla oli siis tävsi enemmistö ja voivat hallita edustajahuonetta täydellisesti. Demokraatteja oli 43, sosialisteja 10 ja yksi oli "itsenäinen". Silloin kuin oli esillä kissoja, koiria, hevosia tai krapuja koskevia laki-esityksiä keskustelunalaisena, niin aina republikaanit ja demokraatit taistelivat toisiaan vastaan. Mutta kun sosialistien lakiesitys, koskeva työläisiä tuli esille, niin silloin porvarien puoluerajat katosivat ja he äänestivät yksimielisesti sosialisteja vastaan.

New Yorkin valtion senaatissa on 51 senaattoria, muodostaen "ylähuoneen". Siis yhteensä 201 lainlaatijaa muodostaa New Yorkin valtion lainlaatijakunnan. Jokainen heistä, senaattorit ja lainlaatijat saavat palkkaa vuodessa $1,500.00.

Tuo 201-miehinen joukko laati yhteensä 2,576 lakiesitystä, joista eivät tietysti kaikki tulleet laiksi. Lakiesityksiä tehtiin edustajahuoneessa 1,302 ja senaatissa 1,274. Useimmat lakiesityksistä olivat yhtä mitättömiä työläisiin nähden kuin yllämainitut esimerkit osottavat.

Huomattavimpana voittona vuoden 1918 sosialistien lainlaatijain toimista on pidettävä se, että he kykenivät estämään vanhoillisten yritykset lakkauttaa kaikki työväkeä suojelevat lait. Porvarit koettivat kaikin voimin kumota kaikki rajotukset sodan ajaksi. Sosialistit nostivat asiasta kuitenkin niin kovan hälinän sanomalehdistön välityksellä, että yritys epäonnistui.

Yhtenä tyypillisenä näytteenä työläisiä vastaan tähdätyistä lakiesityksistä voimme mainita porvarien edust. Zimmermanin, Buffalosta, lakiesityksen, jossa säädetään seuraavaa:

"Naisten, jotka tekevät työtä yleisissä ravintoloissa, sallittakoon tehdä työtä viitenä päivänä 9 tuntia päivässä ja **lauantaina neljätoista tuntia!"**

No onhan tuokin esitys naisten "suojaamiseksi", että laissa määritellään että heidän pitää raataa **neljätoista tuntia päiväss ä.**

Toisen porvariedustaja J. Soulen esitys säätää, että naisten pitää antaa tehdä työtä **kello yhteen yöllä,** yhdeksän tuntia päivässä ja 54 tuntia viikossa. Sosialistit nostivat niin kovan vastalausetulvan, että esittäjäin oli yleisen painostuksen pakosta peruutettava esityksensä.

Porvarit pelkäävät enemmän tulevia vaaleja.

Kymmenen sosialistia viime vuoden lainlaatijakunnassa opetti porvareille sen, että sosialismi ei ole ohimenevä ilmiö

---

kansan sivistyskieleksi, on se, että tuon kielen luonteeseen kuuluu ikävän vakava, raskas, kaikkia hauskoja ja pirteitä kääntteitä sietämätön esitystapa. Siltä tykkänään puuttuu tuo keveys ja sirous, joka tekee englannin- ja varsinkin ranskankielen kirjallisuuden niin miellyttäväksi vieraallekin lukea. Sensijaan, kuten sanottu, saksa on kehitetty tieteellisiin tarkotuksiin täsmällisemmäksi kuin molemmat äskenmainitut sivistyskielet.

Niin ikivanhat kauppasuhteet kuin Saksalla onkin ollut muutamien Suomen kaupunkien kanssa, ei Saksa kuitenkaan viimeisempinä aikoina ole ollut Suomen tuotteiden pääasiallisimpana vientimaana, eikä taas Suomi minään etuoikeutettuna Saksan markkinapaikkana. Ja kuta epäedullisemmin nykyinen sota Saksalle päättyy, sitä vähemmän tulee tilanne olemaan näiden maiden taloudelliselle lähentymiselle suotuisa vast'edeskään. Mitä suunnitelmia taloudellisesta yhteistoiminnasta Saksan ja Suomen junkkeriluokilla lieneekin ollut, ovat ne olleet keinotekoisia ja perustuneet mailmanvallan haaveiluihin, joiden perusteet jo tätä kirjottaessa voidaan pitää pitkiksi ajoiksi murskattuina. Senpätähden ei saksankielellä tulisi käytännöllisessä subteessa olemaan niin suurta arvoa ett, se vastaisi sen oppimisen vaivoja.

Suomen tärkeimpien tuotteiden — metsien ja karjantuotteiden — pääasiallisimpana vientimaana on viimeisinä vuosikymmeninä ollut Englanti, ja Suomen ehkä kaikista tärkeimmän vientivataran — työvoiman — parhaana markkina-alueena on jo kauan ollut toinen englanninkielinen maa, Amerika. Moni suomalainen on myös aikojen kuluessa saanut työvoimansa kaupaksi merimiehenä mailman verrattomasti lukuisimman, brittiläisen, kauppalaivaston palveluksessa. Niinpä on englanninkielen taidolla suomalaisille — ja eritoten suomalaisille työläisille — sangen suuri käytännöllinen arvo. Etelä-Ruotsissa, jossa olosuhteet ovat jokseenkin samanlaiset kuin suuressa osassa Suomea, on englanninkieli ollut kansakouluissa oppiaineena jo kauan. Ruotsalaisille, joiden äidinkieli on sukua englanninkielelle, on kuitenkin helpompi kuin suomalaisille oppia sen verran englanninkieltä, että esim. siirtolaisina Amerikassa pahasesti tulevat toimeen. Mutta Ruotsissa on ymmärretty, kuinka edullista on siirtolaisen jo tullessaan osata välttävästi maan kieltä.

Sen ohessa on englanninkieli mailman laajimmalle levinnyt ei ainoastaan kauppa- vaan myös sivistyskieli, sellaisena jo nyt saksankielen vertainen ja kaikesta päättäen tulevaisuudessa sitä etevämpikin. Kielekseen ei sekään mikään erinomainen ole varsinkaan sentähden että ääntämisen ja kirjottamisen välillä ei ole päteviä eikä johdonmukaisia sääntöjä, vaan on kunkin erisanan ääntäminen ja kirjottaminen erikseen opittava. Englanninkieli nykyisessä muodossaan ei oikeastaan olekaan mikään itsenäinen kieli, vaan sekotus kaikenlaisista mailman kielistä, kuolleista ja elävistä, europalaisista ja aasialaisista. Se on jo hyvässä matkassa muodostumassa kansainväliseksi mailmankieleksi Sellaisen syntyminen elävistä käytännössä olevista kielistä ikäänkuin "itsestään", tuntuu luonnollisemmalta ja toiverikkaammalta kuin tekemällä tehtyjen kielien keinotekoinen laatiminen semmoiseen tarkotukseen Ihmiskieli on luonteeltaan elimillinen ja ainaisten vaihtelujen ja kehityksen alainen. Vaikka sitkeillä ponnistuksilla onnistuttaisiinkin saamaan joku keinotekoinen kieli yleiseksi kansainväliseksi kieleksi, on luultavata että itsekukin kansa vähitellen muodostelisi ja kehittäisi tuota yhteiskieltä oman luonteensa makunsa ja henkisen tasonsa mukaiseksi, kunnes oltaisiin siinä mistä lähdettiinkin: monessa toisilleen sukua olevissa kielissä jotka yhteisestä alkuperästään huolimatta ovat niin erilaistuneet, ettei toinen kansa toisen kieltä siltään ymmärrä.

Millekään puolelle kiihkoilematta näyttäisi siis englanninkieli tätä nykyä sopivammalta ja edullisimmalta siksi vieraaksi kieleksi, jota suomalaisten tulisi oppia. Sitä on tosin vaikea oppia hyvin käyttämään puheessa ja kirjotuksessa, mutta verraten helppo siinä määrässä opetella että pystyy saamaan selvän englantilaisesta kirjallisuudesta. Uskonnon opetukseen kansakoulussa tuhlattu aika riittäisi auttamaan lapset sen verran alulle, että he omintakeisesti voisivat ruveta viljelemään englanninkielistä kirjallisuutta ja siten pysyisivät mailman sivistysrientojen mukana.

— Mutta tässähän puhutaan kaikista muista kielistä, vaan ei "suomenkielen korottamisesta."

Minusta on tosiaan ajan ja työkyvyn tuhlausta yrittää suomentelemalla seurata kaikkea sitä ylenmäärin runsasta tieteellistä ja teknillistä kirjallisuutta mitä nykyaikana eri sivistyskielillä ilmestyy. Suomen kansa on lukumäärältään liian pieni, että sellaisen kirjallisuuden suomeksi julkaiseminen kannattaisi; ja tästäkin pienestä kansasta vain harvalukuinen valiojoukko haluaisi ja kykenisi niitä suurella vaivalla suomennettuja teoksia hyväksensä käyttämään. Ne suomalaiset, jotka jollakin alalla pyrkivät pitemmälle, hankkivat oppikouluissa jo nykyään vieraitten kielien taidon, että voivat tutustua niillä kielillä olemassa olevaan arvokkaaseen kirjallisuuteen. Ja ne suomalaiset tiedemiehet, jotka luulevat itsellänsä olevan jotakin lisättävää mailman yleiseen tietovarastoon, julkasevat jo nykyään semmoiset teoksensa jollakin europalaisella sivistyskielellä, sillä muuten heidän puuhansa eivät ollenkaan tulisi oppineen mailman huomioon Käännöskirjallisuus on tarkotettu vain jonkunlaiseksi hätävaraksi puolisivistyneitä ja "rahvasta" varten, joille ei ole annettu tilaisuutta päästä mitään sivistyskieltä oppimaan.

Kansakoulu, jos sitä tarkotetaan koko kansan yhteiseksi alkeisoppilaitokseksi, voisi suuressa määrin poistaa tämänkin säätyrajan, edellä viitatulla tavalla, jos sen poistamista todella tahdottaisiin. Uskonnon opetuksen säilyttämisellä kansakouluissa tähdätään työläisluokan henkisen ja taloudellisen orjuusaseman jatkumiseen; sen vaihtaminen jonkun suuren europalaisen sivistyskielen opetukseen tähtäisi työväenluokan henkiseen vapautumiseen, joka käy käsikädessä taloudellisen vapautumisen kanssa.

Entä ne kansallisuusihanteet ja Suur-Suomi-unelmat? Niihin en tällä kertaa halua syventyä Olen tätä kysymystä siltä kannalta laveammin käsitellyt joitakin vuosia takaperin "Säkenissä" eikä pienten kansojen itsenäisyyden hurmaus sittemmin ole yhtään muuttanut mielipidettäni asiasta. Se on taantumuksellista haaveilua entisten heimoyhteiskunta-aikojen ihannoimista.

Ajatella ruveta kyhäämään itsenäistä europalaista sivistysvaltiota esim. Albanian vuoriston raakalaisheimoista, eri rotuisista, eriuskoisista, aina aseissa käyvistä puolivilleistä, joiden yhteiskunnallinen oikeushoito vielä on verenkoston asteella! Ryhtyä kyhäämään tuolle kouralliselle omaa kirjakieltä ja kirjallisuutta — väestölle, jonka nykyisessä puhekielessä ei löydy miinkäänlaisia sanoja millekään aatteellisille käsitteille! Semmoinen itsenäinen valtio olisi vain pelinappula Europan diplomaattisella shakkilaudalla — ei muuta.

Tahi ajatella itsenäistä Irlantia, katolinuskoineen ja keinotekoisesti uudelleen henkiin herätettyine gaelinkielisine sivistyksineen! Kieli, jota vanhat melkein sukupuuttoon hävinneet kelttiläiset käyttivät kivikauden aikaisissa askareissaan ja silloisten "aatteellisten käsitteittensä" tulkitsemisessa — maassa, jossa miltei jok'ikinen pakostakin jo nyt osaa sellaisen mailmankielen ja sellaisen sivistyskielen kuin englanninkielen!

Vaikea on keksiä mitään järjettömämpää kuin moiset kansallisuusaatteet.

Eikä se professori Mikkolan ja hänen hengenheimolaistensa aate suomenkielen "korottamisesta" ole yhtään sen järkevämpi.

A. B. M.

— Jos haluat elää i t s esi, lähimmäistesi ja yhteiskunnan hyväksi, niin opi tuntemaan luonnon ja yhteiskunnan lakia. Luonto ja yhteiskunta määräävät mihin tehtävään kukin yksilö parhaiten kykenee.

— Luokkaeduille perustuvalle yhteiskunnalle on vallankumous yhtä välttämätön kuin leikkaus umpisuolentulehdusta sairastavalle, sillä omistava luokka ei luovu vapaaehtoisesti vallasta.

— Vapaa työ tuottaa tekijälleen iloa ja nautintoa pakkotyö painostusta ja pahanmielen.

Lääkäreitä

TOHTORI
Emma Mäki Wickström
suomal. lääkäri
214 Medical Bldg., Park & Alder St.
Tunnit: 10—12, 2—4. Tiist.-, torstai- ja lauvantai-iltoina 7—8. Telefooni: Main 5193, office; Marshall 6070, asunto — PORTLAND, ORE.

SUOMALAISET LÄÄKÄRIT
Tri Toivo Forsström
LEIKKAUKSET ERIKOISALANA
— ja —
Tri Werner Lagus
LASTEN TAUDIT ERIKOISALANA
APEXARTH BLDG., ASTORIA
Tunnit: 10-12 e. p. p., 2-4 ja 7-8 j. p. p
Tel. Office: 230 Tel. Residence:
Tri Forsström 582 Tri Lagus 602-R

DR. CHAS. W. BARR
HAMMASLÄÄKÄRI
Suomalainen tyttö apulaisena.
323 Commercial St. Puhelin 455. Astoria

PARANTUKAA luonnon avulla

Kiinalaiset luonnon-kasvis-kotiparannus keinot parantavat onnistuneesti reumatismia, munuais-, vatsa-, veri- ja rakkotauteja, heikkoutta, naisten tauteja ja monia muita miesten ja naisten tauteja.
M. HEE WO CHINESE MEDICINE COMPANY
208 James St., Seattle, Washington
Perustettu vuonna 1903.

SALAISET
Miehen taudit,
n. k. Tuskalliset vuodot, Verenmyrkytys....., Hermovuodot. y. m. ovat selitetty ja lääkkeet hinta ilmoitettu kirjassa No: I... joka on vapaa kaikille suom. miehille, jotka sitä pyytävät.
P. A. LIGNELL CO.
SUPERIOR, WIS.
Lignell'in Suom. Apteeki